บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในด้านเนื้อหา แหล่งสารสนเทศ รูปแบบของสารสนเทศ ความพึงพอใจ การใช้ประโยชน์ และปัญหาในการใช้สารสนเทศทางการเกษตร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลปราณบุรี ตำบลเขาน้อย ตำบลหนองตาแต้ม ตำบลปากน้ำปราณ ตำบลวังก์พง และตำบลเขาจ้าว และ 2 เทศบาลตำบล ได้แก่ เทศบาลตำบลปราณบุรี เทศบาลตำบลปากน้ำปราณ รวมทั้งสิ้น 7,206 คน (สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2552 : 26)

การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจะใช้ตารางสุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของยามาเน่ (Yamane, 1973) โดยกำหนดค่าที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ +_5 ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้จึงเป็น 378 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ สารสนเทศทางการเกษตร เกษตรกร และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากหนังสือ บทความ เอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์

2. สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยจำแนกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การใช้และความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์ ปัญหา และข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้สารสนเทศทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และข้อเสนอแนะในการจัดบริการสารสนเทศ ซึ่งในส่วนข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิดในด้านเนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ และรูปแบบสารสนเทศ

1. ทดสอบแบบสัมภาษณ์กับผู้แทนเกษตรกรในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 20 คน โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการทดสอบด้วยตนเอง
2. ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้แทนเกษตรกรในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ใน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลปราณบุรี ตำบลเขาน้อย ตำบลหนองตาแต้ม ตำบลวังก์พง และตำบลเขาจ้าว ตำบลปากน้ำปราณและ 2 เทศบาลตำบล ได้แก่ เทศบาลตำบลปราณบุรี เทศบาลตำบลปากน้ำปราณ จำนวนรวมทั้งสิ้น 378 คน การสัมภาษณ์ดำเนินการโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์เกษตรกร ณ บ้านพักหรือพื้นที่ทำการเกษตร โดยกระจายไปใน6 ตำบล และ 2 เทศบาลตำบล การสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญคือครัวเรือนเกษตรครัวเรือนใดสะดวกให้สัมภาษณ์ก็ดำเนินการสัมภาษณ์ หากครัวเรือนฯ ใดไม่สะดวกให้สัมภาษณ์ก็จะเดินทางไปครัวเรือนอื่นต่อไป
2. สัมภาษณ์ผู้แทนเกษตรกรครัวเรือนละ 1 คน หากครัวเรือนมีสมาชิกหลายคนจะสัมภาษณ์ผู้ที่สะดวกในการให้สัมภาษณ์มากที่สุด โดยให้ครัวเรือนเกษตรเป็นผู้เลือกผู้แทนเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม 2552 รวมระยะเวลา 3 เดือน เก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ได้ทั้งสิ้น 377 คน คิดเป็นร้อยละ 99.74

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มีดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ภูมิลำเนา เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการประกอบอาชีพเกษตรกร ประเภทของอาชีพ ระยะเวลาในการประกอบอาชีพเกษตรกร และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 การใช้และความพึงพอใจในการใช้สารสนเทศทางการเกษตร ประกอบด้วยเนื้อหาสารสนเทศทางการเกษตรที่ใช้ เนื้อหาสารสนเทศทางการเกษตรที่ชอบใช้มากที่สุด แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล แหล่งสารสนเทศประเภทสถานที่ รูปแบบของสารสนเทศที่เกษตรกรใช้และที่ชอบใช้มากที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยมีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจระดับ	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจระดับ	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจระดับ	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจระดับ	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจระดับ	มากที่สุด

3. แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 3 การใช้ประโยชน์ ปัญหา และข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศทางการเกษตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิดจะนำมาจัดกลุ่มและบรรยายสรุปตามความเหมาะสม

4. รายงานผลการวิเคราะห์ในรูปบรรยายประกอบตาราง นำเสนอในบทที่ 4

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ นำเสนอในบทที่ 5